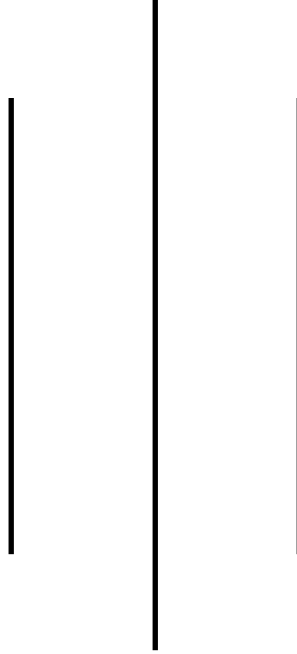

कटारी नगरपालिकाको नगरसभाको १७ औं अधिवेशनमा
नगरप्रमुख
श्री राजेशचन्द्र श्रेष्ठद्वारा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम
२०८३ असार ७

स्थानीय सरकार
कटारी नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, कटारी, उदयपुर
२०८३

नगर उपप्रमुखज्यू,
नगरसभाका सदस्यज्यूहरू,
तथा उपस्थित महानुभावहरू,

१. सुन्दर कटारी नगरको पहिचान, सुशासन र समृद्धि हाम्रो अभियान भन्ने कटारी नगरपालिकाको मूल मर्मलाई कार्यान्वयन गरी गरी लोकतन्त्रको आधारभूत मूल्य मान्यताको प्रवर्द्धन, मानव अधिकारको संरक्षण र दिगो विकास मार्फत प्रकृतिले थेगन र थाम्न सक्ने विकासलाई सम्बोधन गर्न कटारी नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दैछु । यस घडीमा म नेपाल राज्य निर्माणका क्रममा जीउज्यान अर्पण गर्नुहुने सम्पूर्ण महान योद्धाहरू देखि २००७ साल, २०४७ साल, २०६२/६३ साल सहित हालैको जेन जी आन्दोलनमा सहादत प्राप्त गर्नुहुने सम्पूर्णको स्मरण गर्दै उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।
२. नेपालको संविधान (२०७२) बमोजिम स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचनमा निर्वाचित भई आज यो पाँचौ अर्थात दोस्रो निर्वाचनको अन्तिम वर्षको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित अनुभूति हुनुका साथै तमाम कटारी नगरपालिकाबासी आमाबुवा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीमा पुनः एक पटक हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।
३. २०७९ सालमा भएको निर्वाचनका क्रममा आम मतदाता माझ गरिएका वाचा तथा प्रतिबद्धताहरू विविध कारण सबै पूरा गर्न त सकिएन होला तर उल्लेख्य मात्रामा विकासका गतिविधिहरू निर्वाचित भएपछि सञ्चालन भएको कुरा जाहेर गर्न पाउँदा खुसी समेत लागेको छ ।
४. आज कटारी नगरपालिकाको पाँचौ नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिरहँदा यहाँको भूगोल, सामाजिक तथा आर्थिक पृष्ठभूमि, विकासप्रतिको बुझाई र धारणा, कानूनी व्यवस्था लगायतका कारण जनअपेक्षा र हाम्रा चाहना समेत नीति तथा कार्यक्रममा सम्पूर्ण रूपमा समावेश गराउने प्रयत्न पूर्ण नहुन सक्छ । तरपनि हाम्रो संरचनागत, कानूनी र आर्थिक अवस्थाका आधारमा कटारी नगरपालिकाको वडा समितिहरू, विषयगत समितिहरू, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको सिफारिस समेतको आधारमा नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभामा पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
५. कटारी नगरपालिकाको प्रचुर सम्भावना बोकेको कृषि, व्यापार, पर्यटन तथा खानी र खनिजजन्य स्रोतको स्व-व्यवस्थित र अधिकतम परिचालन गरी समाजमा समृद्धि र नागरिकको जीवनमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने गरी नीति तथा कार्यक्रमले मार्गदर्शन गर्ने विश्वास मैले लिएको छु ।

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू

अब म यस नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८३/८३ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लिएका आधारहरू प्रस्तुत गर्दछु:

नेपालको संविधानको मौलिक हक तथा राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरू, धारा ५९ मा रहेको आर्थिक अधिकारको प्रयोगले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार भित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा कानून बनाउने, वार्षिक बजेट बनाउने, निर्णय गर्ने, नीति तथा योजना तयार गर्ने र त्यसको कार्यान्वयन गर्नेछन् भन्ने व्यवस्था, नेपाल सरकारको कार्यविस्तृतीकरण प्रतिवेदन, २०७३, संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७६, नेपालको १६ औं योजना, दिगो विकासका लक्ष्यहरू, निर्वाचनका क्रममा नागरिक प्रति गरिएका प्रतिबद्धताहरू तथा स्थानीय विद्वत वर्गसँग लिइएको सुझाव, सङ्घीय र कोशी प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को लागि सम्बन्धित सभामा पेश भएको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ तथा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लगायतका संवैधानिक, कानुनी, नीतिगत तथा व्यवहारगत पक्षलाई यस नीति निर्माणको आधारका रूपमा लिइएको छ ।

अब म नगरपालिकाले लिएको विषय क्षेत्रगत नीतिहरू बुँदागत रूपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु:

स्वास्थ्य

१. स्वास्थ्य सेवा: जनताको घरदैलोमा अभियान सञ्चालन गरी नसर्ने रोगको प्रकोप नियन्त्रण गर्न दिर्घरोगीहरूलाई घरघरमा औषधी पुऱ्याउने तथा स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२. आत्महत्या नियन्त्रणका लागि मानसिक तथा मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । मानसिक रोगीका लागि निशुल्क दिदै आएको औषधीलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. वडा नं. ११ मा प्रस्ताव गरिएको कटारी नगर अस्पताल सञ्चालन गर्न ल्याब तथा एक्स रे सेवा र जनशक्ति व्यवस्था गरी अस्पताल सञ्चालन गरिनेछ ।
४. हाल ल्याब सेवा उपलब्ध हुँदै आएको सबै स्वास्थ्य चौकीहरूमा यस सेवाको निरन्तरता दिइनेछ ।
५. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूको सेवामा सुधार गरी नागरिकहरूको नियमित जाँच र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा पहुँच वृद्धि गर्न कटारी प्रादेशिक अस्पतालसँग सहकार्य गरिनेछ ।
६. एकल महिला, “ख” वर्गको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई दिदै आएको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

७. पायल्स, फिस्टुला जस्ता खानपान र जीवनशैलीमा आधारित रोगहरूको निदान र उपचारमा आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवालार्ई प्रवर्द्धन गरिनेछ । कटारी नगर आयुर्वेद अस्पताल सञ्चालन गरिनेछ ।
८. सङ्घीय सरकारले घोषणा गरेको आरोग्य वर्षलाई विशेष महत्वका साथ मनाइनेछ ।
९. निपाह, इबोला तथा हान्ता भाइरस जस्ता विश्वमा चिन्ताजनक रूपमा देखिएका विषाणु तथा जिवाणुमा आधारित भाइरलजन्य प्रकोप निवारण र न्यूनीकरणका लागि जनचेतना, स्वास्थ्य प्रोटोकल तथा स्वास्थ्यकर्मीलाई आवश्यकताका आधारमा तालिमका लागि सहजीकरण गरिनेछ ।
१०. नगर क्षेत्रका महामारी प्रभावित, अति अशक्त विपन्न नागरिक, सुत्केरी, गर्भवती तथा प्रसुति सेवाका लागि निशुल्क एम्बुलेन्स सेवालार्ई निरन्तरता दिइनेछ ।
११. निशुल्क शव वाहन सेवालार्ई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२. महिलाहरूको प्रजनन स्वास्थ्य तथा पाठेघरको क्यान्सर सम्बन्धी घुम्टि सेवा कार्यक्रमलाई चालु आर्थिक वर्षमा सञ्चालन गर्न बाँकी रहेका वडामा केन्द्रित रही नगरप्रमुख स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१३. नेपाल हार्ट फाउन्डेसनसँग समन्वय र साझेदारीमा विद्यालयमा शिविर सञ्चालन गरी बालबालिकाको मुटु परीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१४. विद्यालयमा आधारित किशोर तथा किशोरी लक्षित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य शिक्षा तथा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१५. मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, पोषण सुधार तथा सुरक्षित मातृत्वलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले सञ्चालनमा रहेको 'नगर उप-प्रमुख सुत्केरी आमाहरूसँग घ्यू ज्वानो कार्यक्रम' लाई आगामी आर्थिक वर्षमा समेत निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
१६. महिला स्वयं सेविकाहरूको मनोबल उच्च बनाउन आवश्यक सेवा सुविधाहरूको व्यवस्था गरिनेछ ।

शिक्षा

१७. प्रधानाध्यापकको आवधिक मूल्याङ्कन गर्ने र प्रधानाध्यापकसँग अन्य सबै शिक्षकहरूको करार सम्झौता गरी सिकाईलाई नतिजामा आधारित बनाइनेछ ।
१८. विद्यार्थी सङ्ख्या र भूगोल समेतका आधारमा विद्यालयको समायोजन, मर्जर तथा दरबन्दी मिलानको कार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
१९. सूचना प्रविधि र कृत्रिम बौद्धिकताको प्रयोग र विकासमा विशेष महत्व राख्ने विज्ञान, गणित र अंग्रेजी विषयमा विद्यार्थीलाई अब्बल बनाउन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२०. नगर स्वयंसेवक शिक्षक मार्फत नगरस्तरीय दरबन्दी व्यवस्थापन गरी गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरिनेछ । शिक्षकको अभावलाई सम्बोधन गरिनेछ ।

२१. SEE मा कमजोर नतिजा आएका विद्यालयहरूसँग निरन्तर सम्पर्कमा रही छलफल, सुधारका पक्षहरूका बारेमा बहस चलाइनेछ । SEE नतिजाका आधारमा दण्ड र पुरस्कार प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२२. कटारी क्षेत्रको पहिचान बनेको वन क्याम्पसमा कोटा प्राप्त नगर्ने विषयलाई समाधान गर्न यस क्षेत्रका सङ्घीय माननीय सहित सम्बन्धित निकायसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
२३. सामुदायिक विद्यालयमा रहेको शौचालयलाई आधुनिक, व्यवस्थित, अपाङ्गतामैत्री र सुरक्षित बनाउन लायन्स तथा रोटरी क्लबहरूसँग साझेदारी गरिनेछ ।
२४. SWAN नेपालसँगको साझेदारीमा विद्यालय भवन बनाइनेछ । सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त हुने विद्यालय भवनको कार्यक्रमलाई आवश्यकता र औचित्यका आधारमा उपलब्ध गराइनेछ ।
२५. कटारी नगरपालिकामा रहेका सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा ८ देखि १२ सम्म अध्ययन गरी MBBS मा नाम निकाल्न सफल विद्यार्थीलाई कार्यविधिमा आधारित भई नगद अनुदान दिइनेछ ।
२६. कटारी नगरपालिकामा सञ्चालित उदयश्री बहुमुखी क्याम्पसमा बि.बि.एस. (BBS) र एम.एड. (M. Ed.) कक्षा सञ्चालन गर्न पहल, समन्वय तथा आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
२७. सबै माध्यमिक विद्यालयमा ध्यान योग कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२८. कक्षा ५ सम्म सञ्चालनमा रहेको स्थानीय पाठ्यक्रमलाई कक्षा ६ देखि ८ सम्म थप गरिनेछ ।
२९. त्रिवेणी मा.वि. मा कक्षा ११ र १२ सञ्चालन गरिदै आएको Science Class लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३०. संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयहरूको पोशाकमा एकरूपता ल्याइनेछ ।

युवा तथा खेलकुद

३१. “स्वस्थ जीवन र स्वस्थ समाज” मार्फत युवालाई कुलतमा लाग्न नदिन रूचि अनुसारका खेलकुदमा प्रोत्साहन गर्न खुला वा कभर्ड हलमा आधारित खेल मैदान प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
३२. नगर खेलकुद भवनमा रहेको व्यायामशालालाई नियमित, अनुशासित र पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन गरिनेछ ।
३३. कटारी नगरपालिकाको युवा तथा खेलकुद विकास समितिलाई सबै विधाको खेलकुद सञ्चालन गर्न पुग्ने गरी स्रोत उपलब्ध गराइनेछ । खेलकुद सञ्चालन गर्दा उमेर समूह, खेलाडीको रूची र प्रतिस्पर्धाको वातावरण हुने आधारमा सञ्चालन गरिनेछ ।
३४. राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्डलाई नगरप्रमुख रनिङ्ग शिल्डमा रूपान्तरण गरी विशेष प्राथमिकता दिई सञ्चालन गरिनेछ ।
३५. विभिन्न विधामा रहेका खेलहरूको खेलकुद विकास मार्फत खेलाडीहरूलाई प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, ज्येष्ठ नागरिक, सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक समावेशिता

३६. संविधानमा उल्लेख भए बमोजिम महिलाको क्षमता विकास र सबलीकरण गर्न महिला केन्द्रित आर्थिक, राजनीतिक तथा सामाजिक सशक्तीकरणका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३७. हिंसा पीडित महिलालाई संरक्षण गर्ने प्रयोजनका लागि स्थापना भएको सुरक्षित आवास (Safe House) कार्यक्रमलाई सेवा निरन्तरता दिइनेछ ।
३८. बाल अधिकारको संरक्षण र सचेतीकरण गर्न यससँग सम्बद्ध संस्थाहरूसँग साझेदारी गरिनेछ ।
३९. अपाङ्गता भएको व्यक्तिको मर्यादित र आत्मनिर्भर जीवन निर्माणको लागि क्षमता विकासका कार्यक्रम, सहायता सामग्री वितरण तथा समुदायमा आधारित पुनस्थापना कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
४०. ज्येष्ठ नागरिकहरूको सम्मान, पहिचान र अन्तरपुस्ता ज्ञान हस्तान्तरण गर्न “ज्येष्ठ नागरिक समाजको सम्पत्ति हुन्” भन्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४१. व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यक्रमलाई सचेतना बढाउन सप्ताहव्यापी घटना दर्ता अभियान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४२. कटारी नगरपालिकासँगको साझेदारीमा दलित सम्बद्ध कार्यक्रम सञ्चालन गर्न चाहने निकायसँग साझेदारी गर्न स्रोत सुनिश्चितता गरिनेछ ।
४३. ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्रको भवन निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

पूर्वाधार

खानेपानी तथा सरसफाई

४४. एक घर एक धारा कार्यक्रमलाई विस्तार गरिनेछ । सुख्खा क्षेत्रमा रहेका बस्तिहरूमा खानेपानी सेवा पुऱ्याउन भूमिगत जल, डिप वोरिड तथा इनार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४५. कटारी खानेपानी आयोजनालाई व्यवस्थित तथा पारदर्शी बनाउँदै क्षमता वृद्धि गर्न आवश्यक समन्वय र सहयोग गरिनेछ ।
४६. नगर क्षेत्र भित्रका सबै खानेपानी आयोजनाहरूको संरक्षण, सञ्चालन, मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४७. कटारी नगरपालिकाको WASH Policy कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरिनेछ ।
४८. नेपाल स्वास्थ्यका लागि पानी (NEWAH) नामक गैर सरकारी संस्थासँग साझेदारीमा थप खानेपानी आयोजना सञ्चालन गरिनेछ ।
४९. सिनकौले खानेपानी योजना सञ्चालन गर्न आवश्यक सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

सडक पूर्वाधार

५०. वडा नं. ९, १० र १३ को वडाको केन्द्रसम्म जोड्ने सडकहरूलाई सबै मौसममा सञ्चालन गर्न सङ्घीय र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
५१. सडकको ट्रयाक खोल्ने कार्य सम्पन्न भई सञ्चालनमा रहेका सडकको मोड सुधार तथा ग्रेड सुधार, नाला व्यवस्थापन लगायतका कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
५२. सडकको क्षेत्राधिकार पालना र कार्यान्वयनलाई सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी कडाईका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
५३. सडक मर्मत कोषमा निरन्तर रकम कट्टी गरी उक्त रकमलाई सडक बोर्डसँगको साझेदारी तथा अति आवश्यकीय सडकको मर्मत तथा सुधारमा परिचालन गरिनेछ ।
५४. सडक बोर्ड नेपालसँग साझेदारी मार्फत प्राप्त बजेटलाई बाटो ढलान कार्यमा बढी केन्द्रित गरिनेछ ।

अन्य पूर्वाधार

५५. नगरपालिकाको भौतिक एवं सामाजिक सेवालाई अपाङ्गमैत्री र बालमैत्री बनाउँदै लगिनेछ । सडकमा फुटपाथ, स्पिड ब्रेकर तथा जेब्रा क्रसिङ्ग व्यवस्था गरी सडक पूर्वाधारलाई सुरक्षित र व्यवस्थित बनाइनेछ ।
५६. कटारी नगरपालिकामा सञ्चालित अटो तथा इ-रिक्सालाई व्यवस्थित, सुरक्षित र भरपर्दो बनाउन पार्किङ्ग व्यवस्थापन, रूट निर्धारण तथा यात्रु चढ्ने र ओराल्ने निश्चित स्थानहरू तोक्न सम्बन्धित पक्षहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।
५७. कटारी बहुउद्देश्यीय पार्कलाई आगामी वर्ष निर्माण सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
५८. कटारी बसपार्कलाई सर्वपक्षीय सहमतिमा तावा खोला किनारमा सारी आधुनिक बस टर्मिनल बनाइनेछ । हाल बसपार्क रहेको स्थानमा बहुउद्देश्यीय पार्कलाई विस्तार गरिनेछ ।

भवन, आवास तथा शहरी विकास

५९. नक्सा पास नभएका निजी भवनहरू कानून बमोजिम नक्सा पासको मापदण्डमा ल्याउन अभिलेखीकरणको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६०. भवन निर्माण इजाजत प्रणालीलाई स्वचालित र प्रणालीबद्ध बनाउन अनलाइन प्रणालीमा लगिनेछ ।
६१. जग्गा विकास कार्यलाई व्यवस्थित, सुरक्षित र विपद जोखिमबाट प्रभावित नहुने सुनिश्चित गर्न जग्गा प्लटिङ्ग तथा विकास कार्यलाई कानुनी दायरामा ल्याइनेछ ।
६२. नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको र जग्गाको क्षेत्रफल पुग्ने क्षेत्रमा औद्योगिक ग्राम स्थापना गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

पर्यटन विकास

६३. कटारी नगरपालिकाको भाषा, कला, संस्कृति र पहिचानको संरक्षण गर्न पहुँचयोग्य तथा उपयुक्त स्थानमा कटारी साँस्कृतिक संग्रहालय स्थापनाको पहल गरिनेछ ।
६४. कटारी नगरपालिकाको प्राकृतिक, धार्मिक र साँस्कृतिक पर्यटनको विकास र प्रवर्द्धन गर्न हरियाली पार्क, महादेव गुफा र सिमसार क्षेत्रको थप विकास र विस्तार गरिनेछ ।
६५. कटारी नगरपालिकाको वडा नं. १ मा अवस्थित कालिखोला क्षेत्रलाई पर्यटन, सिँचाई र यातायात सञ्चालन गर्ने गरी बहुउद्देश्यीय रूपमा उपयोगमा ल्याउन सङ्घीय र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी ड्याम निर्माणको प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।
६६. नगरभित्रको साँस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण गर्न भाषा, कला, जात्रा, पर्वको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
६७. कटारी नगरपालिकाका सम्भावित क्षेत्रहरूमा होम स्टे सञ्चालन गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
६८. वडा नं. ११ को बेतिनी क्षेत्रलाई कटारी नगरपालिकाको Hill station का रूपमा प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
६९. कटारी नगरपालिका भित्रका पर्यटकीय क्षेत्रको अनलाइन नक्सा, छोटकरीमा विवरण तथा फोटोहरू समेत रहने गरी जानकारी दिन Katari Tourism Portal निर्माण तथा सञ्चालन गरिनेछ ।
७०. कटारीमा निमाणाधिन कटारी बहुउद्देश्यीय पार्कलाई निर्माण सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक निजी साझेदारीमा सञ्चालन गरिनेछ ।
७१. स्थानीय भाषा, कला, धर्म, संस्कृति र पर्वहरूको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

कृषि विकास

७२. कृषि यान्त्रीकरण, बीउ, प्रविधि तथा प्रशोधन एवं भण्डारणमा अनुदानको व्यवस्थापन गरी कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ ।
७३. कृषिलाई पोषण, रोजगारी र खाद्य सुरक्षासँग जोड्दै प्रमुख रैथाने बालीहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै लगिनेछ ।
७४. कृषि विकास र पशु सेवामा कार्यरत कर्मचारीको क्षमता र दक्षता अभिवृद्धि गरी प्रविधिको प्रयोग मार्फत किसानलाई कार्यस्थलमै तत्काल सेवा प्रवाह गर्ने प्रबन्ध गरिनेछ ।
७५. साना सिँचाई कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन सङ्घ र प्रदेश सरकारसँग अनुरोध गरी कटारी नगरपालिका क्षेत्रमा सिँचाई पूर्वाधार विस्तार गरिनेछ ।
७६. किसानको तथ्याङ्क संकलन गरी कृषक परिचयपत्र वितरण गरिनेछ ।

७७. माटो परीक्षण कार्यलाई विस्तार गरी माटोको गुणस्तर सुधारमा आवश्यक अनुदानको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
७८. नगरका सबै क्षेत्रमा अर्गानिक उत्पादनमा प्रोत्साहन दिदैँ उक्त उत्पादनलाई स्थानीय बजारमा खपत गर्ने वातावरण मिलाइनेछ ।
७९. धान, मकै, आँप, डल्ले खुर्सानी, केरा, अदुवा, सुन्तला लगायतका कृषि कर्मलाई पकेट/जोन क्षेत्र घोषणा गरी कृषकको आय वृद्धि गर्न सङ्घ र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
८०. शहरी क्षेत्रका बासिन्दालाई कृषि कर्ममा आबद्ध गर्न, स्वस्थ कृषिजन्य वस्तुको उपयोग गर्न तथा आयातमा आधारित कृषि उत्पादनलाई आयात प्रतिस्थापन गर्न करेसाबारी तथा कौसी खेती गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । आवश्यकताका आधारमा तालिम समेत सञ्चालन गरिनेछ ।
८१. न्यूनतम एक बिगाहा वा सो सरहको क्षेत्रफलमा आधुनिक प्रविधिको उपयोग गरी खेति गर्ने किसानलाई कृषि मिटर जडान खर्चमा नगरपालिकाले ५० प्रतिशत अनुदान दिनेछ ।
८२. बाँदर प्रभावित क्षेत्रका किसानलाई बाँदरले असर नगर्ने खेतिपाति गर्न सिफारिस गरिनेछ ।
८३. किसानले उत्पादन गरेका तरकारी तथा अन्य कृषि उपजहरूको व्यवस्थित संकलन, भण्डारण तथा बजारीकरणमा सहजीकरण गर्न कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
८४. कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न उत्कृष्ट कृषकलाई पुरस्कृत गरिनेछ । साथै उत्पादनमा आधारित अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
८५. प्राङ्गरिक मल र रैथाने बालीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

पशु सेवा

८६. पशु स्वास्थ्यलाई मध्येनगर गरी पशु रोगको निदान र उपचारलाई प्राथमिकता दिइनेछ । खोप, पशु चिकित्सा, औषधी, पोषणयुक्त आहारमा किसानको पहुँच वृद्ध गरिनेछ । गोबर परीक्षण कार्य सञ्चालन गरिनेछ ।
८७. गुणस्तरीय, सुलभ र सहज पशु आहार स्थानीय स्तरमा उत्पादन गर्न प्रारम्भिक चरणमा कृषि समूह तथा सहकारीलाई साईलेज मेशिन उपलब्ध गराइनेछ ।
८८. सबै वडामा कृषि तथा पशु प्राविधिकको सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८९. थुनेलो रोग नियन्त्रण गर्न गोठ सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
९०. नगर भित्र F.M.D., P.P.R., Rabies तथा H.S.B.Q. लगायतका रोग र महामारी नियन्त्रण गर्न खोप कार्यक्रमलाई नियमित तथा जोखिममा आधारित भई सञ्चालन गरिनेछ ।
९१. मागमा आधारित भई किसानलाई पशुपालन सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान र सीप हस्तान्तरणको तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
९२. पशु बिमा र बाली बिमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

सहकारी संस्था

९३. नगरपालिकाको कार्यक्षेत्र भित्रका सहकारीको प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरिनेछ । अनुगमनको आधारमा सहकारीलाई मर्जर र प्राप्ति गर्न प्रोत्साहन दिइनेछ ।
९४. एकीकरण (मर्जर) मा जाने सहकारीले नगरपालिकामा शुल्क बुझाउनु पर्ने भए सोमा निश्चित प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
९५. सहकारीको व्यवस्थित सञ्चालन, नियमन तथा अध्ययन गर्न स्थापना भएको सहकारी प्राधिकरणको निर्देशन तथा मापदण्ड पालना कडाईका साथ गरिनेछ ।

गरिबी न्यूनीकरण, रोजगारी तथा उद्यम विकास

९६. नागरिक स्तरमा स्वरोजगार सिर्जना गर्न र गरिबी न्यूनीकरण गर्न सार्वजिक र निजी क्षेत्रका बीच साझेदारीमा सीप तथ उद्यमशीलता तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
९७. कटारी नगरपालिकाका करिब १०० जनाको सीप परीक्षण स्थानीय स्तरमा गर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
९८. राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रमलाई वृहत् र व्यापक बनाई रोजगार सिर्जना गर्न सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त स्रोतमा थप विनियोजन गरी विस्तार गरिनेछ ।
९९. लघुउद्यममा आधारित कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१००. लक्षित वर्गका समूहहरूलाई उद्यमी बनाई आयआर्जनमा जोड दिइनेछ ।
१०१. वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको सामाजिक, आर्थिक पुनः एकीकरणको लागि विभिन्न योजना तथा कार्यक्रम मार्फत सम्बोधन गरिनेछ ।
१०२. स्थानीय युवालाई पेशा तथा व्यवसाय मार्फत उद्यममा लाग्न प्रोत्साहन गर्न कार्यविधिमा आधारित भई कटारी स्टार्ट अप कोषको व्यवस्था तथा परिचालन गरिनेछ ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१०३. हरित कटारी नगर स्थापना गर्न खुला तथा खाली जमिनमा वृक्षरोपण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०४. विशेष गरी बेवारिसे शव तथा कमजोर आर्थिक अवस्था भएका व्यक्तिको सद्गतलाई सामाजिक उत्तरदायित्वमा आधारित बनाउन दाउराजन्य वनपैदावरको व्यवस्था गरी दाउरा बैंक स्थापना तथा सञ्चालन गरिनेछ ।
१०५. नगरपालिका परिसरलाई हरियालीयुक्त बनाइनेछ ।
१०६. पानीको मुहान तथा सिमसार क्षेत्रको संरक्षण तथा नगरक्षेत्रभित्र रहेका पुराना धारा/कुवा/पधैरो/पोखरीको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गरिनेछ ।
१०७. फोहोरलाई पुनः प्रयोग र प्रशोधन गर्न स्रोतमा वर्गीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । कुहिने फोहोरलाई घरमै मल बनाउने प्रविधि उपलब्ध गराइनेछ ।

१०८. नगरक्षेत्रभित्रको फोहोरमैलाको दिगो व्यवस्थापन गर्न फोहोरको सङ्कलन, ढुवानी र प्रशोधन गर्न प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट अघि बढाइनेछ ।
१०९. वातावरणीय प्रदूषणलाई न्यूनीकरण गर्न प्लाष्टिकजन्य झोलाको प्रयोगमा कमि ल्याउन नगरपालिका, निजी क्षेत्र र उपभोक्ता बीच सहकार्य गरिनेछ ।
११०. कटारी बजारमा एकीकृत ढल व्यवस्थापन आयोजना सञ्चालन गरी सुरक्षित, व्यवस्थित र दिगो शहरी पूर्वाधार बनाउन सङ्घीय र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
१११. मदनभण्डारी राजमार्ग र सिद्धिचरण राजमार्गको निश्चित दूरीमा सार्वजनिक शौचालय बनाई वातावरणीय स्वच्छता कायम गर्न प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
११२. सबै वडा केन्द्रका सघन वस्तिमा सडक बत्तिको पहुँच विस्तार गर्न उज्यालो नगर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११३. दिगो उर्जा प्रवर्द्धन गर्न वैकल्पिक उर्जा केन्द्रसँग साझेदारी गरी वैकल्पिक उर्जालाई अनुदानमा आधारित भई वितरण गरिनेछ ।
११४. कटारी नगरपालिकाले तयार पारेको कटारी नगरपालिकाको विपद् तयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गरी विपद् उत्थानशीलता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

सूचना, सञ्चार तथा प्रविधि क्षेत्र

११५. नगरका संवेदनशील क्षेत्रको सुरक्षाको लागि प्रभावकारी देखिएको CCTV Camera मागका आधारमा थप स्थानहरूमा जडान गरी नागरिक सुरक्षालाई सुदृढ बनाइनेछ ।
११६. सङ्घीय सरकारले तयार पारेको एकीकृत सरकारी कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (GIOMS) नगरपालिकामा सञ्चालनको लागि पहल गरिनेछ । नगरपालिकाभित्र सञ्चालित सबै प्रणालीलाई एकीकृत गरी Integrated System का रूपमा विकास गरिनेछ । डिजिटल सेवा प्रवाहलाई प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक प्रणालीको विकास तथा खरिद गरिनेछ ।
११७. वडा कार्यालयहरूमा नागरिक बडापत्र सहितको डिजिटल डिस्प्ले व्यवस्था गरी नगरका सबै सूचना तथा जानकारी एकै साथ सबै वडामा पुग्ने गरी सूचना प्रवाहको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११८. विद्यालय, स्वास्थ्य संस्थाहरू एवं वडा कार्यालयहरूमा इन्टरनेट सेवा निशुल्क दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

सेवा प्रवाह, संस्थागत विकास तथा सुशासन

११९. कटारी नगरपालिकाको सेवालार्ई No cost र Low cost मा आधारित बनाई सेवालार्ई नागरिकमैत्री बनाइनेछ ।
१२०. कामको प्रकृतिको आधारमा सकेसम्म Same Day Result वा No Empty Hand को मर्म बमोजिम सेवालार्ई नतिजामा आधारित अथवा हाताहाती सेवाको अवधारणालार्ई अभियानकै रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

१२१. नगरपालिकासँग सम्बन्धित गुनासो, सुझाव र जानकारीलाई तत्काल सम्बोधन गर्न AI मा आधारित Hotline प्रणालीको सम्भाव्यताका आधारमा प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
१२२. नगरस्तरीय सार्वजनिक सुनुवाईलाई वर्षमा कम्तिमा साउन र माघमा गरी २ पटक सञ्चालन गरिनेछ ।
१२३. कर्मचारी कार्यसम्पादन प्रणालीलाई प्रणालीबद्ध, परिणाममा आधारित र सेवामा आधारित बनाइनेछ ।
१२४. सार्वजनिक चासो र महत्वका सूचनाहरूलाई नियमित र व्यवस्थित रूपमा सार्वजनिक गरिनेछ ।
१२५. वडा तथा नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीको क्षमता विकास गर्न कार्यक्षमता तथा रूचीको आधारमा सरुवा तथा जिम्मेवारी हेरफेरको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१२६. नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि तथा मानव संशाधन विकासका लागि नगर क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ ।
१२७. आयोजना सुशासनको प्रमुख कडीहरूमा आयोजनाका सम्बन्धमा हुने सार्वजनिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षणलाई लिई यसलाई आयोजना व्यवस्थापनको अनिवार्य पक्षका रूपमा आन्तरिकीकरण गरिनेछ ।
१२८. नगरपालिकामा रहेका खर्च भएर नजाने पुराना सामानहरू खिड्दै तथा नासिदै गइरहेकोले उक्त सम्पत्तिको प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम गरी सार्वजनिक स्रोतको क्षयीकरण हुनबाट जोगाइनेछ ।
१२९. ५० लाख भन्दा माथिको योजना कार्यान्वयनलाई निर्धारित समय, परिमाण, लागत र गुणस्तरमा सम्पन्न गराउन नियमित सुपरीवेक्षण गर्न फिल्ड सुपरभाइजरको व्यवस्था गरिनेछ ।
१३०. न्यायिक समिति र स्थानीय मेलमिलाप समितिलाई स्रोत साधनले सम्पन्न बनाई स्थानीय स्तरमा न्याय प्राप्तिलाई चुस्त र व्यवस्थित बनाइनेछ ।
१३१. स्थानीय सरकारका रूपमा कटारी नगरपालिकाले बनाउनु पर्ने कानून तर्जुमा गरी कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१३२. वैदेशिक रोजगारीलाई गुणस्तरीय, मर्यादित र सुरक्षित बनाउन यस सम्बन्धी सूचना तथा जानकारीको प्रवाह गर्ने, वित्तीय साक्षरता सञ्चालन गर्ने, आश्रित परिवारलाई मनोसामाजिक परामर्श प्रदान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३३. कटारी नगरपालिकाबाट हालसम्म जारी भएका ऐन, नियमावली, कार्यविधि लगायतका कानूनी व्यवस्थाको संगालो बनाई प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा सहजता ल्याइनेछ ।

राजस्व परिचालन

१३४. राजस्व प्रणालीलाई महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयको SUTRA प्रणालीमा पूर्णतः आबद्ध गरिएपनि इन्टरनेटको गुणस्तर तथा सर्भर सम्बद्ध समस्याले गुणस्तरीय बनाउन नसकिएको सन्दर्भमा आगामी दिनमा यसको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै लगिनेछ ।

१३५. सबै खाले करलाई वडा कार्यालयहरूबाट नै तिर्न मिल्ने तथा प्रणाली बनाई सो मार्फत जहाँबाट तिर्दा पनि हुने गरी विकास गरिनेछ ।
१३६. राजस्व परामर्श समितिले दिएको प्रतिवेदनका आधारमा करका दरमा समायोजन, छुट तथा सहूलियत दिइनेछ ।
१३७. ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवाको ठेक्कालाई समयमा व्यवस्थापन गरी यसमा हुने अवैध चोरी तस्करी तथा उत्खननको अन्त्य भई राजस्व सङ्कलनलाई प्रक्षेपण अनुरूप बनाइनेछ ।
१३८. चुन ढुङ्गा खानी र सो ढुवानी गर्ने कम्पनीबाट प्राप्त हुने स्थानीय पूर्वाधार शुल्क र प्रदुषण शुल्कलाई सालबसाली प्राप्त गर्न समन्वय गरिनेछ ।

सार्वजनिक सम्पत्तिको व्यवस्थापन र संरक्षण

१३९. स्थानीय स्तरमा रहेको सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा संरक्षण र रेखदेख गर्न निरन्तर रूपमा नगर प्रहरीको परिचालन गरिनेछ ।
१४०. भूमि प्रशासन सम्बद्ध शाखालाई सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाको एकीकृत विवरण बनाई राख लगाइनेछ ।
१४१. भूमिहिन तथा सुकुम्बासीलाई पहिलो प्राथमिकता दिई लगतका आधारमा आगामी दिनमा लालपुर्जा वितरण गर्दा सहज हुने वातावरण बनाइनेछ ।

सभाध्यक्षज्यू,
नगर सभासदस्यज्यूहरू,
तथा उपस्थित महानुभावहरू,

अन्त्यमा नगरपालिकाको तर्फबाट नगरको सम्पूर्ण विकासका लागि मार्गदर्शनको रूपमा रहेको आ. व. २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्ने प्रक्रियामा प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण नगरवासी दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा धन्यवाद दिन चाहन्छौं ।

नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका सिलसिलामा राजस्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, विषयगत समितिहरू, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, नगरपालिकाका कर्मचारीहरू, नगरसभा सदस्यज्यूहरूको विकास प्रतिको एकता, संवेदनशीलता तथा क्षेत्रगत सूचनाको जानकारी, सहभागिता एवं पृष्ठपोषण अन्त्यतः महत्वपूर्ण स्रोतका रूपमा रहेको छ । नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमामा महत्वपूर्ण सल्लाह, सुझाव र मार्गदर्शन दिनुहुने राजनीतिक दलहरू, सरकारी कार्यालयहरू, गैर सरकारी संघसंस्थाहरू, नागरिक समाज, उद्योगी, व्यवसायी, बुद्धिजीवि, सञ्चारकर्मी साथै सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरू प्रति कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरेर मात्र हुन्न, यसको कार्यान्वयनले सान्दर्भिकता, औचित्यता र महत्वको पुष्टि गर्दछ । अर्को तर्फ हामीले तर्जुमा गरेका कतिपय नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न सबैको सहकार्य, साझेदारी र रचनात्मक सहयोगको आवश्यकता पर्दछ । अतः यस अवसरमा नगरपालिकाको विकासमा प्रभावकारी भूमिका खेल्ने सरकारी निकायहरू, निजी क्षेत्र, गैर सरकारी संस्थाहरू लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई यसै मञ्चबाट प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि हार्दिक अपील गर्न चाहन्छु ।

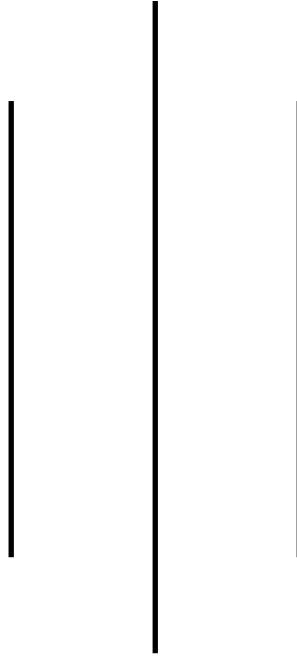
यस नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट नगरपालिकाको समावेशी र सन्तुलित विकासमा सघाउ पुग्ने, आर्थिक वृद्धिलाई मद्दत पुग्ने, रोजगारी सिर्जना हुने र राजस्वमा विस्तार हुन मद्दत पुग्ने विश्वास समेत लिएको छु ।

धन्यवाद ।

राजेशचन्द्र श्रेष्ठ
नगर प्रमुख
कटारी नगरपालिका
मिति २०८३/०३/०७

कटारी नगरपालिकाको नगरसभाको १७ औं अधिवेशनमा
नगर उपप्रमुख
श्री गीता खड्काद्वारा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेट वक्तव्य

स्थानीय सरकार
कटारी नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, कटारी, उदयपुर
२०८३

नगर सभाका सभाध्यक्षज्यू,
नगरसभाका सदस्यज्यूहरू,
तथा उपस्थित महानुभावहरू ।

१. कटारी नगरपालिकाको जनप्रतिनिधिको रूपमा निर्वाचित भए पछिको हाम्रो ५ औं तथा अन्तिम बजेट तथा कार्यक्रम हो । बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिरहँदा विगत ४ वर्षमा गरेका कामहरू, विकास निर्माणका गतिविधिहरू उपलब्ध स्रोत साधनले सम्बोधन गर्न सकेसम्म सकारात्मक सोचका साथ काम गरेका छौं । नगरबासीको चाहनालाई केन्द्रबिन्दुमा राखी यस वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेका छौं । यस क्रममा निर्वाचित गराउनुहुने सम्पूर्ण नगरबासी आमा बुवा तथा दाजुदिदी बहिनीहरू, नगरसभाका सभाध्यक्षज्यू, नगरसभा सदस्यज्यूहरू, कर्मचारी मित्रहरू लगायत उपस्थिति हुनु हुने महानुभावहरू प्रति हृदयदेखि आधार प्रकट गर्दछु ।
२. उत्तरदायी शासन प्रणालीको द्योतकका रूपमा रहेको सार्वजनिक आय र व्ययको फेहरिस्त जनप्रतिनिधिबाट अनुमोदन गराउने प्रणाली लोकतन्त्रको सबैभन्दा सुन्दर पक्षका रूपमा पर्दछ । यस लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीको स्थापना गर्दै नागरिक स्वतन्त्रता, लोकतान्त्रिक अधिकार, सामाजिक न्याय र समुन्नत नेपाल निर्माणका सबै आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने शहीदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली तथा उनीहरूका परिवारजन प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।
३. लामो समयदेखि नेपाली समाजमा देखिएको असन्तुष्टि र आवेगको प्रमुखको कारण नै उत्तरदायी शासनको कमि, सदाचारमा आधारित कार्यशैलीको कमि, नागरिकप्रति सम्मान भावको कमि र परिवर्तन पछिको समय आर्थिक मुद्दामा केन्द्रित हुन नसक्नु भएकोले हामीले हाम्रो कार्यशैली, कार्यसंस्कृति र कार्यपद्धतिलाई नतिजा दिन सक्ने र नागरिकको दैनिक समस्यामा सहजीकरण गर्न सक्ने हुने/भएको विश्वास लिएको छु ।
४. अबको राजनीति र शासन शैली नतिजाविहिन सिद्धान्तको रटान र ठूला तथा महत्वाकांक्षी शब्दजालले नभई नीति, कानून, संस्था, पद्धति, प्रक्रिया, नेतृत्व र नियतमा शुद्धता र Action Oriented सोचले मात्र गर्न सक्दछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

प्रारम्भमा आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेट मार्फत बढी प्राथिकता दिइएका केहि प्रमुख क्षेत्र सम्बद्ध नीतिहरूलाई प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१. उद्यमी व्यवसायीलाई व्यवसायको सहज वातावरण बनाउँदै आम उपभोक्तालाई राहत दिन करका दरलाई यथावत राखिएको छ ।
क. व्यवसाय करमा नियमित नतिरेका, छुट हुन गएका तथा दर्ता हुन बाँकी रहेका व्यवसायीलाई कुनै जरिवाना तथा शुल्क नलिई नवीकरण गर्ने व्यवस्था गरेका छौं ।

- ख. भवन अभिलेखीकरणलाई गत वर्ष जस्तै जरिवाना बिना अभिलेखीकरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
२. कटारी नगरपालिकाको व्यवस्थापन तथा संगठन सर्वेक्षण गरी संगठन संरचनालाई कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार, स्थानीय आवश्यकता र विशिष्टतामा आधारित बनेछ ।
 क. सङ्घीय निजामती ऐन जारी भएपछि तथा सङ्घीय सरकारको व्यवस्थापन तथा सर्वेक्षण मापदण्ड बमोजिम संगठन संरचना मिलाउनेछौं ।
 ख. कर सम्बन्धी सेवा, नापी र मालपोत सम्बन्धी सेवालाई नगरपालिकाबाट निरन्तर र विश्वसनीय ढङ्गमा वितरण गर्न सांगठनिक तयारी बनाउनेछौं ।
३. पुँजीगत खर्चको गति र लय फेर्न प्रतिबद्ध हुनेछौं ।
 क. पुँजीगत खर्चको क्षेत्रमा उल्लेख्य वृद्धि गरेका छौं ।
 ख. पुँजीगत कार्यलाई सम्पन्न भए लगत्तै भुक्तानीको सुनिश्चितता गर्न खर्चको स्रोत व्यवस्थापन मिलाई प्राथमिकता निर्धारण गरेका छौं ।
४. सफा, सुरक्षित र व्यवस्थित शहर निर्माणमा केन्द्रित भई गुणस्तरीय जीवनयापनको वातावरण बनाउनेछौं ।
 क. कटारी बजार लगायत सघन वस्ति भएका क्षेत्रमा शहरी पूर्वाधार विकासका लागि नगरस्तरीय तथा तहगत सरकारसँग समन्वय गरी स्रोतको प्रबन्ध गर्ने नीति लिएका छौं ।
 ख. मदन भण्डारी राजमार्ग र सिद्धिचरण राजमार्ग आसपास शहरीकरण र वस्ति बढ्दै जाँदा शहरी मापदण्ड र अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापनमा गर्नछौं ।
५. पर्यटकीय पूर्वाधार विस्तार तथा प्रचारप्रसार गरी पर्यटकीय गतिविधिलाई प्रोत्साहन तथा आर्थिक क्रियाकलापलाई चलायमान बनाउने छौं ।
 क. सङ्घीय सरकारले घोषणा गरेको नेपाल आरोग्य वर्ष मनाउनेछौं ।
 ख. अतिथि सत्कार र होम स्टे सेवाको सम्भाव्यता अध्ययन गर्नेछौं ।
६. कृषि क्षेत्रको संरक्षण र कृषकलाई सम्मान गर्नेछौं ।
 क. कृषि शाखालाई कृषि उत्पादन, प्रशोधन, वितरण र बजारीकरणमा क्रियाशील हुने गरी सुधार गर्नेछौं ।
 ख. सङ्घीय सरकारको अनुदान तथा स्थानीय तहको सहजीकरणमा वितरण हुने रासायनिक मलको वितरण प्रणालीलाई थप व्यवस्थित, पारदर्शी र पहुँचयोग्य बनाउनेछौं ।

सभाध्यक्ष महोदय

अब म क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्तुत गर्दछु ।

१. सडक पूर्वाधार

- क. आगामी आर्थिक वर्ष करिब ७ किलोमिटर बाटो ढलान/पक्की भएको हुनेछ ।
- ख. नयाँ सडक निर्माण तथा ट्रयाक खोल्ने भन्दा निर्मित सडकको सबै मौसममा सञ्चालन गर्न ग्रेड तथा मोड सुधार गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।
- ग. वडा नं. ९, १० र १३ को वडा कार्यालयको केन्द्र जोड्ने सडकलाई बाह्रैमास चल्ने बनाउन प्रति वडा १ करोडको दरले सङ्घीय र प्रदेश सरकारसँग समपूरक साझेदारीमा गर्ने गरी समपूरकमा रू. १ करोड ८० लाख सहित रू. ३ करोड बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- घ. सडक बोर्डसँग साझेदारी गरी बाटो ढलान तथा सुधार गर्न साझेदारीका लागि रू. १५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

सडक पूर्वाधार क्षेत्रमा रू. १२ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।

२. शहरी विकास

- क. कटारी बजार लगायत सघन वस्ति भएका बजारोन्मुख क्षेत्रमा नागरिक सुरक्षाका लागि उज्यालो नगर कार्यक्रममा रू. १० लाख बजेट विनियोजन भएको छ ।
- ख. व्यवस्थित र सुरक्षित आवास विकासका लागि जग्गा विकास तथा प्लटिङ्ग कार्यलाई थप सुधार गर्ने नीति लिइएको छ ।
- ग. कटारी नगरपालिकाको फोहोरमैला व्यवस्थापनलाई एकीकृत र आयआर्जनमा आधारित बनाउन निजी क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धात्मक ढङ्गमा उपलब्ध गराउनेछौं ।
- घ. कटारी बहुउद्देश्यीय पार्क निर्माण आगामी आर्थिक वर्ष सम्पन्न गर्नेछौं । सोका लागि सङ्घीय सरकारको समपूरक अनुदान सहित रू. २ करोड ९० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

३. स्वच्छ खानेपानी

- क. सतहको पानी घट्टै जाँदा खानेपानीमा देखिएको समस्या समाधान गर्न इनार, डिप बोरिङ्ग तथा बैकल्पिक व्यवस्थाबाट खानेपानी उपलब्ध गराउन बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ख. Nepal Water for Health (NEWAH) संस्थासँग साझेदारी गरी खानेपानी आयोजना निर्माण तथा वितरण गर्न साझेदारीका लागि रू. १५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ग. कटारी बजारको खानेपानी समस्या दीर्घकालीन रूपमा समाधान गर्न समितिको निर्वाचन र लेखापरीक्षण गराई व्यवस्थित र आत्मनिर्भर संस्थाका रूपमा विकास गराउनेछौं ।
- घ. कटारी नगरपालिकाभित्रका खानेपानी आयोजनाको मर्मत तथा संरक्षण गर्न बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

ड. खानेपानी तथा सिँचाईलाई दिगो र व्यवस्थित बनाउन खानेपानी पाइप खरिदका लागि रू. १३ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

४. स्वच्छ ऊर्जा विकास

क. वैकल्पिक ऊर्जा (गोबर ग्याँस, विद्युतीय चुलो तथा सुधारिएको चुलो) प्रवर्द्धन गरी वातावरण संरक्षण तथा नागरिकको स्वास्थ्य संरक्षण गर्न वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रसँग साझेदारी गरी अनुदानमा वितरण गर्न रू. १३ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ख. वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रसँग नगरपालिकाको साझेदारीमा सोलार जडानको प्रस्ताव गर्ने कार्यक्रम राखेका छौं ।

५. सिँचाई पूर्वाधार विकास

क. साना सिँचाई कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन सङ्घीय र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्नेछौं ।

ख. कुलो निर्माण तथा मर्मतका लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ग. सङ्घीय विशेष अनुदानमा कालिखोला सिमसार संरक्षण तथा ड्याम निर्माण वडा नं. १ का लागि रू. १ करोड ८० लाख बजेटको व्यवस्था मिलाएका छौं ।

६. सूचना तथा सञ्चार

क. सार्वजनिक प्रकाशन, सूचना र जानकारीलाई नियमित, व्यवस्थित र स्वचालित बनाउनेछौं ।

ख. कृत्रिम बुद्धिमत्तामा आधारित हटलाईन सेवा बनाउन बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

ग. स्थानीय शान्ति सुरक्षालाई व्यवस्थित र दिगो बनाउन सार्वजनिक स्थलमा राखिएको CCTV Camera मर्मत र संरक्षणका लागि रू. ५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

घ. इ-हाजिरी मेसिन जडान हुन बाँकी रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरू तथा अन्य मातहतका कार्यालयमा सोको व्यवस्थापन गर्न रू. ८ लाख बजेट उपलब्ध गराएका छौं ।

७. युवा तथा खेलकुद

क. कटारी नगरपालिका युवा तथा खेलकुद विकास समितिलाई रू. २५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ख. कटारी नगरपालिकाको स्थायी बासिन्दा भएका खेलाडीले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पदक जितेमा नगद प्रोत्साहन सहित सम्मान कार्यक्रम गर्नेछौं ।

ग. छैठौं मेयर कप फुटबल प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न रू. ७ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

८. गुणस्तरीय शिक्षा

क. कटारी नगरपालिकाको छात्रवृत्तिमा कटारी नगरपालिकामा बसोबास गरी MBBS को छनौट परीक्षामा नाम निकालेका विद्यार्थीलाई प्रोत्साहन गर्न व्यवस्था छात्रवृत्तिका लागि रू. १० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ख. श्री त्रिवेणी माध्यामिक विद्यालयलाई विज्ञान संकाय सञ्चालनका लागि रू. १० लाख अनुदान छुट्याइएको छ ।

ग. सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत बालविकास सहजकर्ता र विद्यालय कर्मचारीलाई थप सेवा सुविधाका लागि रू. १ करोड ४८ लाख विनियोजन भएको छ ।

घ. शुन्य दरबन्दी तथा शिक्षक अनुदान व्यवस्थापन कोटा माध्यामिक तथा आधारभूत विद्यालयलाई शिक्षण सिकाई सुधारका लागि रू. १० लाख रकम व्यवस्था गरिएको छ ।

ड. नगर प्रमुख रनिङ्ग शिल्ड सञ्चालन गर्न रू. १० लाख बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

शिक्षा क्षेत्र तर्फ नगरपालिकाबाट लागि रू. २ करोड ४२ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

९. सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा

क. वडा नं. ११ स्थित कटारी नगर अस्पताल सञ्चालन गर्न रू. ४० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ख. उपप्रमुखसँग महिला प्रजनन स्वास्थ्य प्रवर्द्धन र ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य सेवा घरदैलो कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रू. ७ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ग. सुनौलो हजार दिन, विपन्न महिलाको पोषण सुधार र आयआर्जनका लागि बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।

घ. उपप्रमुख सुरक्षित आमा तथा शिशु स्वास्थ्य प्रोत्साहन/घ्युज्वानो कार्यक्रमका लागि रू. ७ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ड. नगरप्रमुखसँग जनता स्वास्थ्य कार्यक्रमका लागि रू. ६ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

च. नगरभित्रका गर्भवति महिलालाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनका लागि रू. ५ लाख बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

छ. विपन्न एकल महिला स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमका लागि रू. ९ लाख ४५ हजार बजेट छुट्याइएको छ ।

ज. आयुर्वेद शाखालाई रू. १५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रका नगरपालिकाबाट लागि रू. १ करोड ५० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

१०. महिला, बालबालिका, अपाङ्ग तथा सामाजिक सुरक्षा

क. वडा नं. ९ लाई बालमैत्री वडा घोषणा गर्न स्रोत व्यवस्था गरिएको छ ।

ख. विपन्न, असहाय, अपाङ्गता भएका, दलित तथा सिमान्तकृत बालबालिकालाई निशुल्क शैक्षिक सामग्री वितरण गर्न रु. २ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

११. कृषि विकास तथा भूमि व्यवस्थापन

क. कृषि क्षेत्रको यान्त्रीकरण तथा आधुनिकीकरण गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

ख. प्रमुख खाद्य बालीको विउमा कृषकसँग साझेदारी गर्न बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ग. न्यूनतम एक रोपनी/बिगाहा क्षेत्रफलमा आधुनिक प्रविधिको उपयोग गरी खेति गर्ने किसानलाई कृषि मिटर जडान खर्चमा नगरपालिकाले ५० प्रतिशत अनुदान दिने कार्यक्रम ल्याएका छन् ।

घ. पशुपन्छीमा देखिने रोगव्याधी नियन्त्रण गर्न नियमित खोप सञ्चालन गर्न बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

कृषि तथा पशुपन्छी क्षेत्रमा नगरस्तरबाट रु. ५० लाख बजेट विनियोजन गरेका छन् ।

१२. संस्कृति तथा पर्यटन

क. कटारी Tourism Portal निर्माण गर्न बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ख. वडा नं. १४ स्थित रमाइलो डाडाँ पार्क निर्माण र वडा नं. ११ को बेतिनी स्थित पार्क निर्माण गर्न रु. ५/५ लाख बजेट व्यवस्था भएको छ ।

ग. बडकी पुजा, छठ पुजा, ल्होसार पर्व तथा नेवा पुच जस्ता सांस्कृतिक पर्व र परम्परा मनाउन अनुदान दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइएको छ ।

१३. श्रम तथा वैदेशिक रोजगारी

क. श्रम तथा रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रमका लागि रु. २५ लाख बजेट उपलब्ध गराइएको छ ।

ख. वैदेशिक रोजगारीका रिटर्नीको व्यवस्थापन तथा मनोसामाजिक परामर्शका लागि स्रोत व्यवस्थापन गरिएको छ ।

ग. वैदेशिक रोजगारीमा गई समस्यामा परेका, दुर्घटनामा परेका र मृत्यू भएका व्यक्तिको उद्धार, राहत र स्वदेश ल्याउन रोजगार शाखालाई अधिकतम परिचालन गरिएको छ ।

घ. करिब १०० जनाको सीप परीक्षण कटारी नगरपालिकामा नै गर्ने गरी स्रोतको प्रबन्ध गरेका छन् ।

राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रममा साझेदारीका लागि रु. ८ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१४. औद्योगिक विकास

क. कटारी नगरपालिकाभिन्न रहेका साना, घरेलु तथा मझौला उद्योगको नक्साङ्कन गर्नेछौं ।

ख. खानी तथा खनिज पदार्थ उत्खनन गर्ने व्यवसायीलाई वातावरणीय स्वच्छता कायम गर्न लगाउनेछौं ।

ग. कार्यविधिमा आधारित भई कटारी नगरपालिका भित्रका युवाले सञ्चालन गरेको स्टार्ट अप तथा नवप्रवर्तनकारी कार्यलाई प्रोत्साहन गर्न रू. १५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ।

१५. वाणिज्य तथा आपूर्ति

क. बजार अनुगमनलाई नियमित, जोखिममा आधारित तथा सम्बद्ध निकायहरूसँगको समन्वयमा आधारित भई गर्नेछौं ।

ख. निजी क्षेत्रको छाता संगठनसँग समन्वय गरी बजार दररेट, मूल्यमा एकरूपता र जनस्वास्थ्य प्रतिको जवाफदेहिता वहन गर्ने वातावरण बनाउनेछौं ।

१६. सहकारी क्षेत्र

क. कटारी नगरपालिका भित्रका बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको अनुगमन र नियमनमा राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणको मापदण्ड तथा निर्देशन बमोजिम गर्नेछौं ।

ख. समस्याग्रस्त सहकारीका बचतकर्ताको रकम फिर्ताका लागि सङ्घीय सरकारले लिएको नीति बमोजिम विशेष प्राथमिकता दिई कार्य सम्पादन गर्ने नीति लिइएको छ ।

ग. सहकारीका सञ्चालक, लेखापाल तथा व्यवस्थापकलाई लक्षित गरी तालिम सञ्चालन तथा क्षमता विकास गर्न रू. २ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१७. संस्थागत सुशासन र जवाफदेहिता

क. सार्वजनिक सेवालाई क्रमशः Automation, ICT मा आधारित बनाई Integrated Service Delivery तर्फ उन्मुख हुनेछौं ।

ख. चालु आ. व. २०८२/०८३ को सार्वजिक सुनुवाई २०८३ साउन भित्र गर्नेछौं ।

ग. विशेष अवस्थामा बाहेक सेवा लिन आएका सेवाग्राहीलाई सोही दिन सेवा दिई खाली हात फर्कने नपर्ने सेवा प्रवाह प्रणाली बनाउनेछौं ।

घ. आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लहानसँग भएको सम्झौता बमोजिम कर सम्बन्धी सेवा नगरपालिकाबाट दिन थालिएकोमा सङ्घीय सरकारसँगको समन्वयमा नापी र मालपोत सम्बन्धी सेवालाई नगरपालिका ल्याउन पहल गर्नेछौं ।

ङ. कार्यसम्पादन प्रणालीलाई पूर्णरूपमा प्रणालीबद्ध बनाई वस्तुगत दण्ड र पुरस्कार प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइनेछौं ।

च. स्थानीय शान्ति सुरक्षा प्रवर्द्धन गरी नागरिकको जीउज्यानको सुरक्षा गर्न रू. ५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१८. वन, वातावरण, विपद् तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन

क. नगरप्रहरी तथा स्थानीय विपद् प्रतिकार्यमा सम्भावित खटिने व्यक्तिहरूलाई लक्षित गरी तालिम सञ्चालन गर्न रू. ३ लाख बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

ख. हरियाली प्रवर्द्धन गर्न वृक्षरोपण लगायतका कार्यक्रम गर्न स्रोत छुट्याइएको छ ।

कटारी नगरपालिकाद्वारा तयार पारिएको विपद प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गर्न तथा समग्र विपद्को क्षेत्रमा रु. ४० लाख र फोहोरमैला व्यवस्थापन तर्फ रु. १८ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

सभाध्यक्षज्यू,

नगर सभासदस्यज्यूहरू,

अब म यस नगरसभाको १७ औं अधिवेशनमा चालु आर्थिक वर्ष २०८२४/३ को जेठ मसान्तसम्मको वास्तविक आय तथा व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्दछु ।

चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा यस नगरपालिकाले आन्तरिक स्रोत तर्फ रु. ७,७०,००,०००/- (अक्षरेपी ७ करोड ७० लाख रूपैयाँ मात्र) राजस्व संकलनको लक्ष्य राखेकोमा २०८३ सालको जेष्ठ मसान्तसम्म रु. ४,७७,०४,९२८/- (अक्षरेपी ४ करोड ७७ लाख ४ हजार ९ सय २८ रूपैयाँ) संकलन गरेको छ, जुन निर्धारित लक्ष्यको करिब ६१ प्रतिशत रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को जेष्ठ मसान्तसम्म व्यय तर्फ आन्तरिक स्रोत रु. ३,४०,६५,८९४/- (अक्षरेपी ३ करोड ४० लाख ६५ हजार ८ सय ९४ रूपैयाँ), सङ्घीय सशर्त अनुदान तर्फ रु. २९,५६,०४,५१०/- (अक्षरेपी २९ करोड ५६ लाख ४ हजार ५ सय १० रूपैयाँ), प्रदेश सरकारको सशर्त अनुदान तर्फ रु. १,०५,१६,८२५/- (अक्षरेपी १ करोड ५ लाख १६ हजार ८ सय २५ रूपैयाँ), प्रदेश समानीकरण तर्फ रु. ६१,८०,९५०/- (अक्षरेपी ६१ लाख ८० हजार ९ सय ५० रूपैयाँ), प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँट तर्फ रु. १,१७,९६,१००/- (अक्षरेपी १ करोड १७ लाख ९६ हजार १ सय रूपैयाँ), प्रदेश समपुरक अनुदान तर्फ रु. ६८,३७,४४२/- (अक्षरेपी ६८ लाख ३७ हजार ४ सय ४२ रूपैयाँ), सङ्घीय वित्तीय समानीकरण तर्फ रु. ९,२४,०८,६७१/- (अक्षरेपी ९ करोड २४ लाख ८ हजार ६ सय ७१ रूपैयाँ), सङ्घीय राजस्व बाँडफाँट तर्फ रु. १४,३५,०४,८७४/- (अक्षरेपी १४ करोड ३५ लाख ४ हजार ८ सय ७१ रूपैयाँ), स्थानीय राजस्व बाँडफाँट तर्फ रु. १,६४,३४,६८३/- (अक्षरेपी १ करोड ६४ लाख ३४ हजार ६ सय ८३ रूपैयाँ) र सङ्घीय समपुरक अनुदान तर्फ रु. ६,५७,३८४/- (अक्षरेपी ६ लाख ५७ हजार ३ सय ८४ रूपैयाँ) रकम गरी जम्मा रु. ६९,७७,६१,४०६/- (अक्षरेपी ६९ करोड ७७ लाख ६१ हजार ४ सय ६ रूपैयाँ) को आधारमा हालसम्मको वित्तीय प्रगति ७८% रहेको निवेदन गर्दछु ।

सभाध्यक्षज्यू,
नगर सभासदस्यज्यूहरू,

अब म माथि उल्लिखित क्षेत्रगत नीति र कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि विनियोजन र स्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्दछु ।

नगरपालिकाबाट विनियोजन हुने रू. ४४,९०,४६,८५६/- (४४ करोड ९० लाख ४६ हजार ८ सय ५६ रूपैयाँ), सङ्घीय सरकारको सशर्त रू. ४५,९२,००,०००/- (४५ करोड ९२ लाख रूपैयाँ), कोशी प्रदेश सरकारको सशर्त रू. ३,२७,५९,०००/- (३ करोड २७ लाख ५९ हजार रूपैयाँ) सङ्घीय विशेष अनुदान रू. १,८०,००,०००/- (१ करोड ८० लाख रूपैयाँ), समपूरक अनुदान (संघ) रू. १,५६,००,०००/- (१ करोड ५६ लाख रूपैयाँ) र समपूरक अनुदान (प्रदेश) ८०,००,०००/- (८० लाख रूपैयाँ) गरी यस वर्षका लागि कुल खर्च रू. ९७,४६,०५,८५६/- (९७ करोड ४६ लाख ५ हजार ८ सय ५६ रूपैयाँ) विनियोजन गरिएको छ ।

क्र.सं.	स्रोत	आ.व. २०८३/०८४ को अनुमानित बजेट	अक्षरूपी
१.	राजस्व र रोयल्टी बाँडफाँट (संघ)	१८,८४,६९,०००/-	१८ करोड ८४ लाख ६९ हजार मात्र
२.	राजस्व बाँडफाँट (प्रदेश)	१,६७,९९,८५६/-	१ करोड ६७ लाख ९९ हजार ८ सय ५६ रूपैयाँ मात्र
३.	वित्तीय समानीकरण अनुदान (संघ)	१२,८२,००,०००/-	१२ करोड ८२ लाख रूपैयाँ
४.	वित्तीय समानीकरण अनुदान (प्रदेश)	१,०३,९४,०००/-	१ करोड ९ लाख ३४ हजार रूपैयाँ मात्र
५.	सशर्त अनुदान (संघ)	४५,९२,००,०००/-	४५ करोड ९२ लाख रूपैयाँ
६.	सशर्त अनुदान (प्रदेश)	३,२७,५९,०००/-	३ करोड २७ लाख ५९ हजार रूपैयाँ
७.	समपूरक अनुदान (संघ)	१,५६,००,०००/-	१ करोड ५६ लाख रूपैयाँ
८.	समपूरक अनुदान (प्रदेश)	८०,००,०००/-	८० लाख रूपैयाँ
९.	सङ्घीय विशेष अनुदान	१,८०,००,०००/-	१ करोड ८० लाख रूपैयाँ
१०	आन्तरिक आम्दानी	५,८३,००,०००/-	५ करोड ५३ लाख रूपैयाँ
११.	गत वर्षको मौज्जात (अ.ल्या.)	१,००,००,०००/-	१ करोड रूपैयाँ
१२.	स्थानीय राजस्व बाँडफाँट (मालपोत)	३,६९,००,०००/-	३ करोड ६९ लाख रूपैयाँ
जम्मा		रू.९७,४६,०५,८५६/-	९७ करोड ४६ लाख ५ हजार ८ सय ५६ रूपैयाँ

नगरपालिकाले संकलन गर्ने आन्तरिक आयको शीर्षकगत विवरण र सोको दररेटलाई यसै बजेट तथा कार्यक्रमको अभिन्न अङ्गका रूपमा संलग्न गरी आर्थिक ऐनमा राखी प्रस्ताव गरेको छु ।

सभाध्यक्षज्यू

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू

तथा उपस्थित महानुभावहरू

अन्त्यमा,

नेपालको संविधानले आत्मसाथ गरेका मान्यता र सिद्धान्तहरू, योजना विकास प्रक्रियामा तय गरिएका राष्ट्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय लक्ष्यहरू तथा आम नगरबासीबाट प्रकट भएका भावना एवं शान्ति सुव्यवस्था र विकासका विषयवस्तुको अन्तरनिहित चाहनालाई बजेट तथा कार्यक्रमले समेटेको छ । प्रस्तुत गरिएको नीति, बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नु हुने जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, राजनीतिक दल, संघ संस्था, विषय विज्ञ, नागरिक समाज तथा सञ्चारकर्मीहरू र सुझाव दिनु हुने सम्पूर्ण नगरबासीमा कृतज्ञता प्रकट गर्दै यसको सफल कार्यान्वयनमा समेत सहयोग हुने कुरामा म विश्वस्त छु ।

नगरपालिकाको भावी रूपरेखा निर्धारण गर्ने नगरसभा वार्षिक बजेट र नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका सवालमा सुरूवात देखि नै प्रक्रियागत रूपमा छलफलमा सहभागी हुनु हुने सम्पूर्ण नगरसभाका सदस्यहरूलाई हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै कृतज्ञता ज्ञापन गर्न चाहन्छु । साथै प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम र बजेट यस गरिमामय सभाबाट पारितका लागि पेश गरेको छु ।

धन्यवाद ।

उपप्रमुख

गीता खड्का

मिति २०८३/०३/०७

